

ROMÂNIA
JUDEȚUL VASLUI
MUNICIPIUL VASLUI
PRIMĂRIA

ISO 37001

114 Certificat

Tel.: +40235/310999, +40235/313946, Fax: +40235/315946; E-mail: pmv@primariavaslui.ro

Web: www.primariavaslui.ro; str. Spiru Haret, nr. 2, cod poștal 730139, Vaslui

DIRECȚIA DE GOSPODĂRIE URBANĂ

Nr. 69840/22.04.2026

Aprobat,
Primar
ing. Lucian Braniște

Raport

la proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni la nivelul municipiului Vaslui aferent anului 2026

Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice nr. 97/2025 privind aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localităților precizează faptul că, în vederea realizării unor tratamente eficiente de dezinsecție, dezinfecție și deratizare, operatorul împreună cu autoritatea administrației publice locale de la nivelul unității administrativ-teritoriale întocmesc anual un program unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni, care va cuprinde: tipul de vectori supuși tratamentelor, perioadele de execuție și obiectivele la care se aplică tratamentele.

Programul unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni la nivelul municipiului Vaslui aferent anului 2026 conține: evaluarea epidemiologică realizată de către Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Medico-Militară "Cantacuzino" București, evaluarea operațională, cadrul tehnic și organizatoric al programului, tabelul cu măsurile pe fiecare tip de vector supus tratamentului, perioadele de execuție și obiectivele la care se aplică fiecare tip de tratament, precum și calculul estimativ al necesarului de resurse financiare pentru realizarea acestui program.

În situația în care vor apărea unele evoluții neprevăzute ale vectorilor și agenților patogeni tratați, Programul unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni la nivelul municipiului Vaslui aferent acestui an va fi adaptat în mod corespunzător.

Luând în considerare cele expuse mai sus, în vederea realizării unor tratamente eficiente și unitare asupra vectorilor purtători de viruși, supunem spre dezbateră și avizare comisiilor de specialitate pe domenii de activitate și plenului Consiliului Local al Municipiului Vaslui, proiectul de hotărâre privind aprobarea Planului unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni din municipiul Vaslui aferent anului 2026.

Director executiv
Direcția Gospodărie Urbană,
ing. Bălănescu Dorin

Întocmit,
Ildriceanu Minodora

Avizat pentru legalitate,
Jrs. Mihalache Ovidiu

PROGRAM UNITAR DE ACȚIUNE DE COMBATERE A VECTORILOR ȘI AGENȚILOR PATOGENI LA NIVELUL MUNICIPIULUI VASLUI AFERENT ANULUI 2026

CUPRINS:

1. AȘEZAREA GEOGRAFICĂ/RELIEFUL/CLIMA

2. DOMENIUL DE APLICARE

3. SCOPUL ELABORĂRII

4. REFERINȚE NORMATIVE

5. DEFINIȚII/ABREVIERI

- Definiții
- Abrevieri

6. DESCRIEREA

- Generalități
- Evaluarea operațională
- Cadrul tehnic și organizatoric al programului unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni la nivelul municipiului Vaslui aferent anului 2026

7. MĂSURI PROPUSE

8. ÎNREGISTRĂRI/ARHIVĂRI

9. CALCUL ESTIMATIV AL NECESARULUI DE RESURSE FINANCIARE PENTRU REALIZAREA PROGRAMULUI UNITAR DE ACȚIUNE DE COMBATERE A VECTORILOR ȘI AGENȚILOR PATOGENI

1. AȘEZAREA GEOGRAFICĂ/RELIEFUL/CLIMA

Municipiul Vaslui este reședința județului cu același nume, principalul centru urban al județului Vaslui. Este așezat în partea de est a României, făcând parte din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est. Coordonatele orașului sunt: 46°38'18" latitudine nordică și 27°43'45" longitudine estică și are o suprafață de 68,44 km². Conform recensământului realizat la nivel național în anul 2022, populația municipiului Vaslui este de 63.035 de locuitori.

Municipiul Vaslui este situat pe valea Bârladului, în aria de confluență a râurilor Vasluiet și Racova, în zona de contact dintre Colinele Tutovei și Podișul Central Moldovenesc. Este reprezentat prin terase de 10-20 m, mărginite de valea mlăștinoasă de la confluența râurilor Bârlad, Vaslui și Racova care au construit în timp o adevărată barieră naturală.

Relieful depresionar - colinar ce alternează cu umiditatea luncilor, dar și cu apele stagnante artificiale, favorizează dezvoltarea potențialilor vectori de culicide.

Cantitățile de precipitații care cad mai ales vara sub formă de averse torențiale antrenează inundațiile la nivelul terenurilor plate urmate de băltiri pe anumite perioade.

În acest context regimul de precipitații cât și temperatura, favorizează alături de cadrul natural și poziția geografică, dezvoltarea populațiilor culicide (țânțari) potențial vectoare de boli și producătoare de disconfort, de aceea este imperativ necesar să se elimine potențialele riscuri de îmbolnăvire pentru populație.

2. DOMENIUL DE APLICARE

Componenta dezinsecție, dezinfecție și deratizare (D.D.D.) este parte integrantă a serviciului de salubritate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 101/2006, a serviciului de salubritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Acest serviciu face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice, conform Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3. SCOPUL ELABORĂRII

Scopul elaborării programului unitar local de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni la nivelul municipiului Vaslui este îndeplinirea obiectivului principal de reducere și menținere a densității populațiilor de țânțari și a altor insecte de interes medical, precum și a rozătoarelor sub nivelul stării de disconfort și diminuarea riscului de transmitere a unor agenți infecțioși prin acești vectori.

4. REFERINTE NORMATIVE

Activitatea se va desfășura în conformitate cu următoarele acte normative:

- Legea nr. 51/2006 - Legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 101/2006 - Legea serviciului de salubritate a localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 360/2003, privind regimul substanțelor și preparatelor chimice periculoase, republicată;
- Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, republicată;
- Ordinul nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică

privind mediul de viață al populației, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 97/2025 privind aprobarea Regulamentului cadru al serviciului de salubritate a localităților;

- Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 98/2025 privind aprobarea Caietului de sarcini cadru al serviciului de salubritate a localităților;

- Ordonanța de urgență nr.92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;

- OG nr.2/2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;

- OUG nr.195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;

- H.G. nr. 617/2014, privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 528/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 privind punerea la dispoziție pe piață și utilizarea produselor biocide, cu modificările și completările ulterioare;

- Contract nr. 144255/31.08.2022 privind delegarea de gestiune prin atribuire directă pentru activitățile de dezinsecție, dezinsecție și deratizare aferente serviciului public de salubritate din Municipiul Vaslui aprobat prin HCL nr. 130/25.08.2022 și actul adițional nr. 1/2024 aprobat prin HCL nr. 196/19.12.2024;

- Licența nr. 7155/14.04.2025 clasa 2 pentru activitatea de dezinsecție, dezinsecție și deratizare la obiectivele din domeniul public și domeniul privat al unității administrativ-teritoriale valabilă până la data de 01.09.2027;

- Autorizația sanitar-veterinară nr. 111 din 25.07.2012 pentru realizarea activității de dezinsecție, dezinsecție, deratizare;

- Autorizația de mediu nr. 15 din 09.02.2011, având ultima revizuire în data de 08.12.2020.

5. DEFINIȚII / ABREVIERI

Definiții

- autoritate competentă de reglementare - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice;

- dezinsecție - activitatea de combatere a artropodelor în stadiul de larvă sau adult cu substanțe chimice specifice;

- dezinsecție - activitatea de distrugere a germenilor patogeni cu substanțe specifice, în scopul eliminării surselor de contaminare;

- deratizare - activitatea de stârpire a rozătoarelor prin otrăvire cu substanțe chimice sau prin culturi microbiene;

- licența - actul tehnic și juridic emis de A.N.R.S.C. prin care se recunoaște calitatea de operator al serviciului, precum și capacitatea și dreptul de a presta una sau mai multe activități ale acestuia;

- vector - organism (insectă, rozătoare) care răspândește un parazit, un virus sau germeni patogeni de la un animal la altul, de la om la om, ori de la animale la om

- deșeuri- conform prevederilor pct.10 din Anexa nr.1 la OUG nr.92/2021, cu modificările și completările ulterioare, înseamnă orice substanță sau obiect pe care deținătorul le arunca ori are intenția sau obligația să le arunce;

- deșeuri de ambalaje - orice ambalaje sau materiale de ambalare care satisfac cerințele definite de deșeu, cu excepția reziduurilor de producție;

- deșeuri periculoase - conform prevederilor pct. 11 din Anexa nr.1 la OUG nr.92/2021, cu modificările și completările ulterioare;

- produse biocide - substanțe active și preparate care conțin una sau mai multe substanțe active, condiționate într-o formă în care sunt furnizate utilizatorului, având scopul să distrugă, să împiedice, să facă inofensivă și să prevină acțiunea sau să exercite un alt efect de control asupra oricărui organism dăunător, prin mijloace chimice sau biologice;

- agent DDD - lucrătorul (specialistul) care desfășoară activități de dezinsecție, dezinsecție și deratizare în spații închise și deschise.

Abrevieri

- D.D.D. - dezinsecție, dezinsecție, deratizare;
- D.S.P. - Direcția de Sănătate Publică;
- D.S.V.S.A. - Direcția de Sănătate Veterinară și Siguranța Alimentelor;
- A.N.R.S.C. - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile

Comunitare de Utilități Publice;

- P.F. - persoana fizică;
- P.J. - persoana juridică.

6. DESCRIEREA

Generalități

Autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice, operatorii economici, cetățenii cu gospodării individuale și asociațiile de proprietari/locatari au obligația de a asigura realizarea tratamentelor pentru combaterea germenilor patogeni, artropodelor și rozătoarelor purtătoare de maladii transmisibile și/sau generatoare de disconfort din spațiile pe care le dețin cu orice titlu.

Activitatea de dezinsecție la nivel comunitar trebuie să fie îndreptată în principal împotriva culicidelor și este necesară atât pentru eliminarea riscurilor de îmbolnăvire a populației (infecții cu virusul West Nile - VWN și cu alte arbovirusuri, riscul de apariție a unor cazuri autohtone de malarie) cât și pentru scăderea sau eliminarea disconfortului produs de aceste insecte.

Evaluarea epidemiologică a vectorilor biologici (realizată de către Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare Medico-Militară "Cantacuzino" București).

ȚÂNȚARI sunt vectori biologici în propagarea mai multor boli pe suprafețe întinse ale globului. Aceste insecte hematofage provoacă pe lângă disconfort și transmiterea de organisme patogene care determină îmbolnăviri la om și animale, cum ar fi: malarie, arboviroze, etc.

În perioada 2020-2024, numărul total de cazuri confirmate de infecție cu virus West Nile în țara noastră a fost de 274, dintre care 39 de persoane au decedat (14.23% mortalitate). Dintre acestea 4 cazuri au fost înregistrate în județul Vaslui.

Specia *Culex pipiens* reprezintă 90-95% și chiar mai mult din fauna de țânțari din ecosistemele antropice în perioada epidemică - lunile aprilie - octombrie din fiecare an.

Supravegherea și combaterea culicidelor trebuie să acopere întreaga localitate pentru asigurarea unei eficiențe maxime. Din acest motiv, acțiunile de combatere a țânțarilor se efectuează pe întreg domeniul public cât și privat.

Activitățile de combatere încep din martie - aprilie și continuă lunar până în octombrie - noiembrie, în funcție de evoluția populațiilor de culicide sub influența factorilor climatici caracteristici anului respectiv.

Supravegherea și combaterea culicidelor trebuie să se desfășoare permanent pe baza unui program/plan anual, care include mai multe tipuri de activități ce vor viza prioritar schimbarea condițiilor de mediu din teritoriul vizat prin eliminarea sau

modificarea a cât mai multor habitate pentru a le face improprie dezvoltării țânțarilor.

Obiectivele activității de combatere a culicidelor se stabilesc luându-se în considerare în primul rând, tipurile de habitate de dezvoltare a larvelor existente în zona, iar în al doilea rând, locurile de adăpostire a adulților din imediata vecinătate a omului, unde are loc contactul cu țânțarii și există posibilitatea de transmitere a unor boli/apariția disconfortului.

Datorită numeroaselor tipuri de ecosisteme naturale dar și antropice existente în municipiul Vaslui, tratamentele trebuie aplicate în cursul primăverii și începutul verii și sunt foarte importante pentru că vizează mai multe obiective:

- combaterea speciilor de țânțari de primăvară (din genurile *Aedes* și *Ochlerotatus*, cu rol în menținerea și amplificarea virusului WN) care au, în marea lor majoritate, o singură generație pe an și depun ouă care iernează pe sol;

- combaterea adulților speciilor din genurile *Culex* (vectori de WN) și *Anopheles* (vectori de malarie) care au ieșit din hibernare și care depun ouă, inițiind ciclurile de dezvoltare din anul respectiv;

- combaterea primelor generații de *Culex pipiens* din anul respectiv (vectorul principal care transmite virusul WN la om).

În timpul verii și începutul toamnei activitățile de combatere vizează în special populațiile ce *Culex pipiens* ce includ generații suprapuse, care pot fi foarte abundente în anumite condiții climatice și care includ atât forma ecologică *pipiens* de exterior, cât și forma autogenă *molestus* de interior (aceasta din urmă este prezentă și se poate dezvolta și în sezonul rece în subsolurile blocurilor și în rețelele de termoficare și poate dezvolta și depune ouă fără a se hrăni cu sânge).

Tratamentele care se aplică în timpul toamnei urmăresc scăderea numărului de țânțari care intra în hibernare și implicit reluarea ciclurilor de dezvoltare din anul următor la un nivel mai scăzut.

Pentru asigurarea eficacității activităților de combatere tratamentele insecticide trebuie să fie aplicate concomitent împotriva larvelor și adulților de culicide.

Pentru asigurarea eficacității activităților de combatere tratamentele insecticide vor fi preponderent antilarvare.

În oraș, majoritatea habitatelor de dezvoltare a larvelor de țânțari este reprezentată de apă din subsolurile blocurilor, de multitudinea de acumulări de apă legate de rețelele de distribuție a apei potabile, cele de canalizare și evacuare a apelor uzate și cele de termoficare (unde este cazul). La acestea se adaugă recipientele de diverse feluri cu apă din gospodăriile individuale cu curți și grădini (gospodării de tip rural care sunt destul de numeroase în oraș).

Cantitățile mari de precipitații, care cad mai ales vara sub formă de averse torențiale, determină inundații frecvente, care duc la acumulări permanente și temporare de apă stagnantă, creând condiții foarte favorabile de formare și dezvoltare a cuiburilor larvare.

O bună combatere a larvelor de țânțari duce la scăderea semnificativă a ponderii tratamentelor chimice împotriva adulților de țânțari, până la eliminarea acestor tratamente în unele zone și perioade. De aceea este recomandat ca tratamentele antilarvare să ocupe loc preponderent în activitățile de combatere a țânțarilor.

Ordinea priorităților în aplicarea tratamentelor va ține seama de ponderea focarelor larvare din teritoriul respectiv în dezvoltarea populațiilor de țânțari este următoarea:

- subsolurilor inundate și focarele formate pe întreaga rețea de canalizare și evacuare a apelor uzate și pe cea de termoficare vor fi tratate cu prioritate;

- unele zone de pe malurile lacurilor și canalelor unde există vegetație. Luciul de apă al lacurilor nu este habitat prielnic pentru dezvoltarea larvelor de țânțari și nu se tratează;

- bălțile temporare care apar în diferite zone, mai ales primăvara și uneori toamna.

Combaterea țânțarilor adulți nu este recomandată ca metodă prioritară, ea reprezintă o metodă complementară în anumite momente și locuri în combaterea culicidelor. Este mult mai ușor de combătut stadiul larvar decât stadiul adult.

Eficacitatea tratamentelor cu produse insecticide depinde în mare măsură de performanțele aparaturii utilizate în aplicare, de aplicarea corectă de către operatori și de locul și modul în care se aplică tratamentele.

În combaterea populațiilor de țânțari vectori de boli și producători de disconfort se recomandă evitarea tratamentelor din avion, mai ales asupra așezărilor umane și a marilor întinderi permanente de apă (lacurile) și alte cursuri de apă.

Această recomandare se referă atât la acțiunile de combatere a larvelor cât și la cele îndreptate împotriva adulților de țânțari.

Se recomandă aplicarea corelată a tratamentelor spațiale de la sol, care vor viza în primul rând locurile de adăpostire a adulților de țânțari, atât cele interioare (subsolurile, casa scărilor, holurile de intrare și coridoarele din blocuri, adăposturi de animale, etc.) cât și exterioare (vegetația din imediata vecinătate a blocurilor sau a altor locuințe, în perioadele când apar adulți de țânțari în număr mai ridicat din cauza neglijării tratamentelor antilarvare în zona respectivă).

Metodologia planurilor de combatere a țânțarilor locali care se aplică în prezent trebuie să aibă în vedere și posibilitățile de combatere a țânțarului invaziv *Aedes albopictus* (*Stegomyia albopicta*) prezent în anumite zone învecinate și care ar putea fi vector pentru anumiți patogeni, inclusiv pentru virusul Zika.

Femelele *Aedes* trăiesc de obicei 3 - 4 săptămâni în climatul temperat, toamna, când temperatura și numărul de ore zilnic de lumină scad, femelele depun ouă care intră în diapauză de iarnă și supraviețuiesc la - 10°C până în primăvara următoare în aprilie - începutul lunii mai. Adulții apar începând cu mijlocul lunii mai, iar abundența lor crește și atinge valorile cele mai ridicate în a doua parte a verii și toamna până în octombrie.

Aedes albopictus se poate hrăni pe diverse animale, dar are o preferință deosebită pentru sângele uman. Femelele sunt agresive, de obicei, în timpul zilei și în mediul exterior, dar în diverse zone pe glob s-au semnalat și în interioare.

Municipiul Vaslui poate fi o poarta de intrare pentru *Aedes albopictus*, prin rețeaua rutieră și traseele de cale ferată, legături directe pentru transporturile de călători și mărfuri cu orașele învecinate. De asemenea, climatul plăcut al municipiului Vaslui are influențe benefice asupra aclimatizării acestui țânțar invaziv.

Astfel, supravegherea și combaterea populațiilor locale de culicide începe în general din aprilie și continuă până în octombrie, în funcție de evoluția acestor populații sub influența factorilor climatici, în special temperatura.

Schimbările climatice globale, ale căror efecte se fac puternic simțite pe întregul teritoriu al României, duc în general la perioade calde mai lungi în fiecare an. Temperaturile mai ridicate permit atât dezvoltarea timpurie a larvelor primăvara cât și intrarea în hibernare toamna și supraviețuirea în timpul iernii a unui număr mai mare de adulți de culicide, care în primăvara următoare reiau ciclurile de dezvoltare și determină apariția timpurie a unor populații de culicide cu efective ridicate.

De aceea, perioada de aplicare a măsurilor de combatere se adaptează în funcție de condițiile climatice sezoniere ale municipiului Vaslui.

Tratamentele aplicate în cursul primăverii și începutul verii sunt foarte importante și în cazul speciei *Aedes albopictus* pentru că asigură și combaterea primei generații a acestei specii ca și a speciilor de culicide de primăvară locale (din genurile *Aedes* și *Ochlerotatus*) cu ouă care ierneză pe sol.

Metodologia de combatere aplicabilă și speciei *Aedes albopictus*, ca și țânțarilor locali, în mediul urban, presupune aplicarea concomitentă, într-o perioadă de trei - patru săptămâni (care reprezintă durata unei generații de la adult la adult a acestei specii, ca și pentru speciile de *Culex* în condițiile climatului nostru) a tratamentelor împotriva larvelor și adulților.

În acest interval se recomandă tratamente spațiale pe vegetația din domeniul public, la anumite intervale timp, astfel încât să fie eliminați adulții acestei specii ca și a altor culicide care apar în continuare din habitate larvare netratate. Eliminarea adulților înlătură posibilitatea de depunere a ouălelor și reapariția larvelor.

În cazul țânțarilor adulți este recomandată utilizarea atât a tratamentelor interioare, care vizează locurile de adăpostire a țânțarilor adulți din speciile locale, unde s-ar putea adăposti și adulți din specia *Aedes albopictus* cât, mai ales, tratamentelor spațiale în mediul exterior care este preferat de această specie. Tratamentele spațiale în mediul exterior se realizează sub formă de ceață caldă și rece sau ULV (volum ultra redus), cu aparatură purtată de agentul DDD sau instalată pe autovehicule. Aceste tratamente cuprind eficient vegetația de la sol până la vârfurile copacilor.

Sintetizând datele precizăm:

1. Datele generale privind habitatele de dezvoltare și de adăpostire a culicidelor cât și modalitățile de combatere a acestora stau la baza alegerii locurilor, momentelor, tipurilor de acțiuni de combatere, a produselor insecticide, a dozelor și modalităților de aplicare a tratamentelor în cadrul programului de combatere.

2. Eficiența programului de combatere va fi asigurată prin punerea accentului pe activitatea de combatere a larvelor de culicide.

3. Într-o luna din sezonul cald, cu precipitații reduse, se recomandă tratamente spațiale pe vegetația din domeniul public și privat, în funcție de situațiile apărute, astfel încât să fie eliminați adulții de culicide care apar în continuare (frecvența dezinsecției pentru combaterea culicidelor - lunar prin aplicarea de tratamente multiple). Ei apar din habitate larvare netratate (focare pe proprietăți particulare, focare permanente de suprafață în împrejurimile orașului) și migrează din zone învecinate sau ies din locurile de adăpostire din interioare în care nu au avut de suferit din cauza tratamentelor spațiale.

Eliminarea adulților elimină posibilitatea de depunere a ouălor și reapariția larvelor.

4. În combaterea populațiilor de țânțari vectori de boli și producători de disconfort se recomandă evitarea dezinsecției aviochimică, mai ales asupra așezărilor umane și a marilor întinderi permanente de apă (lacurile) și alte cursuri de apă. Această recomandare se referă atât la acțiunile de combatere a larvelor cât și la cele îndreptate împotriva adulților de țânțari, din considerente științifice și practice.

5. Perioada de aplicare a măsurilor de combatere se adaptează în funcție de condițiile climatice sezoniere în municipiul Vaslui.

Prezența ixodidelor (căpușe) în mediul urban se face simțită în zonele cu vegetație ierboasă și tufișuri, începând cu lunile martie - aprilie până în lunile octombrie - noiembrie, în funcție de condițiile climatice favorabile și anume temperatura și umiditate mai ridicate. Populațiile lor au două perioade de maximă abundență, primăvara, de obicei în luna mai și toamna în luna septembrie.

Căpușele cu ajutorul aparatului bucal se hrănesc prin înțepat și supt și se prind ferm de pielea gazdei. Sunt necesare mai multe zile până când sunt săturate cu sânge. În acest timp masa lor corporală crește semnificativ. Ciclul biologic al căpușelor (larvă, nimfă și adult) are nevoie de 3 gazde pe care se dezvoltă consumându-le sângele. O femelă adultă consumă cel puțin 0,6 ml sânge și depune cel puțin 10.000 de ouă, astfel se explică dezvoltarea foarte mare a populației de căpușe.

Căpușele se găsesc în număr mare în zonele împădurite, în iarba înaltă din spațiile verzi, pe câmpii și zonele umede și sunt active începând cu temperatura de 7°C. Acestea fac parte din clasa arahnidelor și se întâlnesc în toate țările lumii. Sunt cunoscute aproximativ 850 de specii. Ele sunt paraziți mici care, asemenea păianjenilor, se hrănesc cu sângele animalelor pe care le parazitează cum ar fi: câini, oameni, pasări, rozătoare mici și alte animale. Ele stau ascunse în vegetație, unde cu ajutorul senzorilor, pot detecta viitoarele gazde din apropiere, se urcă pe organismul gazdă în momentul în care acesta traversează zona de vegetație.

Cercetarea și modelele computerizate au arătat ca insecticidele sunt cel mai eficient mijloc de reducere a căpușelor, în special în combinație cu modificarea peisajului în sensul reducerii habitatului căpușelor în zonele intens utilizate de om:

- tunderea regulată a gazonului.
- îndepărtarea frunzelor căzute și a buruienilor crescute la marginea gazonului.
- îndepărtarea buruienilor și a frunzelor căzute din jurul zidurilor de piatră sau al grămezilor de lemne.
- tunderea crengilor copacilor și a tufișurilor din jurul gazonului pentru a permite o mai bună pătrundere a soarelui.

Peisajul zonelor rezidențiale poate fi atractant pentru șoareci, aceștia fiind gazde importante pentru căpușele vectoare ale spirochetelor responsabile de borrelioza Lyme. Una dintre componentele strategiei de management a căpușelor este controlul activității rozătoarelor.

Tratamentele cu acaricide (de obicei piretroizi cu formulări adecvate) se aplică sub forma de stropiri de la sol cu aparatura purtată de agenți D.D.D.; nu se fac tratamente spațiale masive, pe teritorii întinse, cu aparatura purtată pe autovehicule.

O singură aplicare a celor mai multe insecticide conferă un control al căpușelor de 85-90%, astfel încât rareori sunt necesare stropiri multiple, dar o stropire cu acaricide în octombrie poate fi utilizată pentru controlul adulților complexului *I. ricinus*.

ROZĂTOARELE întâlnite cel mai des în zonele urbane sunt șobolanul cenușiu (*Rattus norvegicus*) și șoarecele de casă (*Mus musculus*). Acestea sunt viețuitoare cu o largă răspândire pe suprafața globului și adaptate la cele mai diverse condiții de mediu. Posedă acuități senzoriale deosebite: miros foarte ascuțit, simț tactil, auzul în banda ultrasonică (simț pisica de la distanță), văzul nocturn (detectează mișcări până la 10 m), gustul foarte dezvoltat. Prolificitatea este mare: o pereche de șobolani poate avea într-un an 500 descendenți direcți și 200.000 descendenți totali. În literatură sunt citate cazuri de agresivitate și fata de om. La nivelul posibilităților actuale economice și științifice, trebuie acceptat ca rozătoarele nu pot fi distruse total, ci doar putem limita proliferarea și răspândirea lor.

Rozătoarele constituie rezervoare de infecție pentru numeroși agenți patogeni: virusuri, microbi, paraziți, fungi care pot provoca boli la om și animale. Șoarecii și șobolanii sunt vectori periculoși răspândind: rabia, micozele, tifosul, ciuma, lepra,

hepatita infecțioasă, leptospiroza, pesta porcina, trichinoza, teniaze, etc. Toate aceste maladii sunt transmise prin contaminarea alimentelor și a apei cu dejectiile rozătoarelor, ectoparaziți hematofagi (purici, păduchi, căpușe), prin insecte neparazite (muște, tăuni, fumici), direct (mușcătură), transport mecanic (suprafața corpului), animale domestice (pisica, câine, porc, păsări).

Produc pagube economice importante prin: consumul direct de produse agroalimentare, alterare (roadere, poluare, împrăștiere), deteriorarea ambalajelor (saci, cutii, lăzi, etc.), construcțiilor și instalațiilor. Produsele atacate sunt contaminate cu dejectiile rozătoarelor imprimându-le un gust și un miros neplăcut.

În vederea combaterii populațiilor de rozătoare de pe raza municipiului Vaslui se recomandă aplicarea corelată a tratamentelor care vor viza: clădiri ale instituțiilor publice, clădiri individuale, agenți economici cu profil alimentar/nealimentar, canale și subsoluri, parcuri și cimitire, zone demolate/neconstruite, piețe, târguri, oboare, pe suprafețe cu spații verzi, platforme/depozite deșeuri, subsoluri uscate/inundate, unități de învățământ și sanitare, etc.

Pentru operatorii economici cu profil nealimentar și asociații de proprietari se recomandă efectuarea de tratamente cel puțin o dată la semestru (primăvara și toamna) și ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar; pentru operatorii economici cu profil alimentar, cel puțin o dată la trimestru și ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar; pentru spațiile deschise din domeniul public și privat al UAT în funcție de situațiile apărute; iar pentru persoanele fizice la solicitarea acestora sau ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar.

Evaluare operațională

Acțiunile de combatere a vectorilor biologici se impun a fi efectuate obligatoriu atât pe spațiile deschise și închise ale domeniului public (ex: spații verzi, parcuri, rețeaua de canalizare, clădiri ale instituțiilor publice, etc.), cât și pe spațiile domeniului privat (ex: subsoluri, casa scărilor, clădirile operatorilor economici, etc.). Asociațiile de proprietari, operatorii economici, precum și alte categorii, de unități sunt obligate să asigure, în spațiile deținute, combaterea focarelor de insecte și rozătoare.

Cadrul tehnic și organizatoric al Programului unitar de acțiune de combatere a vectorilor și agenților patogeni dezinsecție la nivelul municipiului Vaslui aferent anului 2026

Etape de desfășurare

Etapă preoperațională - popularizarea acțiunii prin mass - media.

Operatorul informează în scris, în prealabil, Primaria Municipiului Vaslui, în legătură cu perioada de desfășurare a operațiunilor de combatere a vectorilor biologici și măsurile care vor fi luate de populație în vederea prevenirii unor accidente sau intoxicații la om și animale.

În baza celor convenite cu U.A.T. Municipiul Vaslui, operatorul procedează la declanșarea procedurilor de informare a populației, cu minim 24 de ore înaintea operațiunilor de D.D.D., asigurându-se că populația, pe toată perioada desfășurării programului, va evita staționarea în zonele de acțiune a echipelor D.D.D. și va acorda o atenție sporită supravegherii copiilor și animalelor de companie, va sprijini și va respecta principiile și normele ce vizează această activitate de importanță majoră pentru sănătatea publică.

Anunțul public de informare a populației va conține minim următoarele:

- tipul operațiunii ce urmează a se efectua;
- perioada efectuării tratamentelor;
- zonele pe care se vor aplica tratamentele;
- substanțele utilizate, gradul de toxicitate a acestora;
- măsurile de protecție ce trebuie luate, în special cu referire la copii, bătrâni, bolnavi, albine, animale și păsări.

Popularizarea acțiunii prin mass - media de către operator va fi coordonată de către Direcția de Gospodărie Urbană pentru acțiunile desfășurate pe domeniul public și privat al Municipiului Vaslui. Pentru activități D.D.D. prestate de operator către beneficiari persoane fizice și juridice, sarcina informării este a operatorului.

Etapă operațională

Acțiunile specifice D.D.D. din program se vor desfășura, în perioadele stabilite, de comun acord, între operator și beneficiar, perioade ce pot fi prelungite în cazul în care condițiile meteorologice nu vor fi favorabile.

Operațiunile se vor executa conform metodologiei Ministerului Sănătății Publice pentru acțiunile de amploare. Arealul operațional va fi sectorizat după topografia municipiului.

În funcție de amploarea acțiunii, operatorul are responsabilitatea de a stabili și aplica măsuri de protecție a personalului de intervenție și supraveghere, măsuri de prevenire a poluării mediului, măsuri pentru prevenirea accidentelor, protecția populației.

Operatorul are obligația de a executa și de a garanta calitatea operațiunilor conform normelor specifice, în vigoare, pentru fiecare tip de acțiune în parte, conform prevederilor din Caietul de sarcini pentru prestarea serviciului public de dezinsecție, dezinfecție și deratizare al municipiului Vaslui aprobat prin HCL nr. 213/26.06.2025.

Personal calificat implicat în acțiune

Pentru efectuarea operațiunilor de combatere chimică și acoperirea integrală a teritoriului inclus în program în perioada propusă, operatorul are responsabilitatea de a utiliza numai personal calificat - agenți D.D.D..

Personal de supraveghere și coordonare a operațiunilor

Pentru asigurarea bunei desfășurări pe toată durata operațiunilor din cadrul programului de dezinsecție - deratizare - dezinfecție, prevenirea unor efecte colaterale nedorite și de protecție a stării de sănătate a populației, responsabilitățile de coordonare și verificare a calității lucrărilor sunt în sarcina operatorului, responsabilitatea de supraveghere/monitorizare este în sarcina beneficiarilor.

Utilaje și aparate

Operatorul are responsabilitatea asigurării utilajelor și/sau aparaturii de administrat insecticide/ larvicide/ pesticide/ raticide/ dezinfectanți/ biocide, etc., în funcție de specificul acțiunilor și aria de intervenție. Dotarea de bază ce trebuie asigurată include:

- Atomizoare, pulverizatoare cu baterie;
- Generatoare de ceață termică, instalații speciale pentru pulverizare ULV (în volum ultra-redus), adică Swingfog SN 50 și SN 81, Vectorfog H200SF-SS și atomizor ULV Citizen K 1000;
- Generator Bure ULV pentru spații interioare la tratamentele de dezinsecție;

- stații de intoxicare pentru combaterea rozătoarelor;
- Alte echipamente.

Produse biocide

Operatorul licențiat A.N.R.S.C. are responsabilitatea asigurării produselor de combatere a vectorilor biologici așa cum sunt acestea cuprinse în lista avizată de Comisia Națională pentru Produse Biocide din cadrul Ministerului Sănătății. Operatorul are obligația de a respecta cu strictețe forma, norma și modul de utilizare a substanțelor chimice.

- Pentru distrugerea larvelor de țânțari din lacuri, râuri, pârauri și canale principale de desecare de pe aria administrativă a UAT Municipiul Vaslui se va utiliza larvicidul biologic Wectobac WG sau alte produse similare din lista avizată de Comisia Națională pentru Produse Biocide din cadrul Ministerului Sănătății;
- Pentru combaterea țânțarilor adulți de pe vegetația domeniului public se va utiliza ca procedeu de aplicare ceața termică, ceață rece și/sau ULV, și/sau atomizare, iar ca insecticid Solfac Trio EC 140 NF, produs indicat pentru procedeele amintite, în concentrația indicată de producător sau alte produse similare din lista avizată;
- Pentru combaterea căpușelor de pe spațiile verzi de pe domeniul public se va utiliza insecticidul Draker 10.2 sau alte produse similare din lista avizată;
- Pentru combaterea rozătoarelor sinantropice (șoareci, șobolani) de pe domeniul public și privat se vor utiliza momeli toxice cu substanța Rodex pasta bait, Racumin sau alte produse similare din lista avizată.

Echipament de protecție

Operatorul are responsabilitatea de a asigura pentru personalul de intervenție echipament de protecție specific acțiunilor/intervențiilor desfășurate, conform normelor SSM specifice. De exemplu: echipament compus din bluză cu glugă și pantalon (sau combinezon), cizme din cauciuc, mănuși din cauciuc, măști de gaze cu filtru universal (sau semi mască cu filtru universal și ochelari de protecție), antifoane pentru agenții D.D.D. care manipulează generatoarele de ceață termică.

Trusa medicală de prim ajutor

Operatorul are responsabilitatea de a asigura pentru fiecare formațiune de lucru dotarea cu o trusă medicală de prim ajutor, conform anexei 3 a Ordinului Ministerului Sănătății și Familiei nr. 427/2002.

Etapa postoperațională

Procesul verbal de recepție al lucrărilor se va încheia între operator și beneficiar și va cuprinde în mod obligatoriu următoarele date: spații tratate, produse utilizate, concentrații tehnice de aplicare, garanția lucrărilor/operațiunilor. Procesele verbale vor fi verificate și semnate de către beneficiari.

7. MĂSURI PROPUSE

În funcție de dinamica evoluției pe durata sezonului cald a populațiilor de insecte vectoare și de disconfort precum și a rozătoarelor sinantropice, implicit eficientizarea acțiunilor, se vor institui măsuri de combatere chimică sau biologică în cadrul programului unitar de acțiune anual de dezinsecție, dezinfecție, deratizare, în acord cu recomandările realizate pentru UAT Vaslui de către Institutul Național de Cercetare -

Dezvoltare Medico-Militară "Cantacuzino" București.

Operație	Locul de desfășurare al activității	Termen/frecvența executării operațiunii	Responsabili
Delarvizare	maluri de lacuri, râuri, pârâuri Canale desecare Porțiuni umede din zone cu vegetație	Delarvizarea va preceda lucrările de dezinsecție în lunile aprilie, mai și dacă mai este necesar în cursul anului	Operatori autorizați
Dezinsecție	Clădiri ale instituțiilor publice Clădiri individuale/condominii Agenți economici cu profil alimentar/nealimentar	Pentru combaterea țânțarilor se execută ori de câte ori este nevoie pentru spațiile comune închise ale clădirilor	Operatori Autorizați Primăria Municipiului Vaslui Persoane fizice și juridice implicate
	Pe suprafețe cu spații verzi Parcuri, cimitire Canale și subsoluri Piețe, târguri, oboare, Unități de învățământ și sanitare Subsoluri uscate/inundate Platforme/depozite deșeuri	Pentru combaterea țânțarilor se execută tratamentele în funcție de situația anului de câte ori este nevoie în sezonul cald (în perioada aprilie-octombrie). Pentru combaterea căpușelor în zonele cu vegetație, parcuri și alte spații verzi pe domeniul public, tratamentele se vor executa de 2 ori pe an sau de câte ori este nevoie. Pentru combaterea altor vectori (gândaci de bucătărie, purici): a) ori de câte ori este nevoie în spațiile închise ale operatorilor economici cu profil alimentar, instituții publice și spații comune închise ale clădirilor; b) lunar și ori de câte ori este nevoie, în spațiile închise ale operatorilor economici cu profil alimentar și ale unităților sanitare; c) numai la solicitarea persoanelor fizice din spațiile cu destinație locuință.	Operatori autorizați Primăria Municipiului Vaslui Persoane fizice și juridice implicate

Dezinfecție	Platforme pentru depozitare deșeuri municipale Unități de învățământ și sanitare Mijloace de transport în comun Agenți economici cu profil alimentar/nealimentar în locuri în care există focare declarate care pun în pericol sănătatea oamenilor și a animalelor	Se execută la solicitarea persoanelor fizice și juridice implicate	Operatori autorizați Primăria Municipiului Vaslui Persoane fizice și juridice implicate
Deratizare	Pe suprafețe cu spații verzi Piețe, târguri, oboare, bălciuri, wc-uri publice Platforme/depozite deșeuri Clădiri ale instituțiilor publice Clădiri individuale/condominii Unități de învățământ și sanitare Agenți economici cu profil alimentar/nealimentar Canale și subsoluri Parcuri, cimitire	1.pentru spațiile deschise din domeniul public al UAT de câte ori este nevoie; 2.pentru operatorii economici cu profil nealimentar și asociații de proprietari primăvara și toamna și ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar; 3.pentru operatorii economici cu profil alimentar, cel puțin o dată la trimestru și ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar; 4. pentru persoane fizice la solicitarea acestora sau ori de câte ori este nevoie pentru stingerea unui focar.	Operatori autorizați Primăria Municipiului Vaslui Persoane fizice și juridice implicate

Programul va fi adaptat și în funcție de condițiile concrete din cursul anului, cât și de resursele financiare avute la dispoziție.

8. ÎNREGISTRĂRI/ARHIVĂRI pentru Municipiul Vaslui

- anunțul public al acțiunii D.D.D. pentru domeniul public al Municipiului Vaslui;
- proces verbal de recepție a lucrării pentru domeniul public al Municipiului Vaslui însoțit de Avizul de atestare conformitate emis de Comisia națională pentru produse biocide, fișa cu datele de securitate a produsului biocid;
- situație de lucrări;
- factura pentru serviciile prestate.

9. CALCUL ESTIMATIV AL NECESARULUI DE RESURSE FINANCIARE PENTRU REALIZAREA PROGRAMULUI UNITAR DE ACȚIUNE DE COMBATERE A VECTORILOR ȘI AGENȚILOR PATOGENI DIN MUNICIPIUL VASLUI AFERENT ANULUI 2026

Conform Ordinului A.N.R.S.C. nr. 97/2025, plata operațiunilor de dezinsecție, dezinfecție și deratizare pentru tratamentele executate în programul unitar de acțiune se efectuează de către autoritățile administrației publice locale pentru spațiile de pe domeniul public și privat al unității administrativ - teritoriale.

Contravaloarea tratamentelor efectuate în alte spații închise ale clădirilor persoanelor fizice sau juridice, ale clădirilor instituțiilor publice, altele decât cele din

subordinea autorității administrației publice locale, precum și a oricăror tratamente suplimentare, ori împotriva altor vectori și agenți patogeni față de cele/cei prevăzuți în programul unitar de acțiune se va suporta de către deținătorii acestor spații.

Din estimarea costurilor aferente anului 2026 pentru tratamentele ce vor fi efectuate pe domeniul public și privat al UAT Municipiul Vaslui s-a obținut următorul necesar de resurse financiare:

Valoare (lei)			
SWINGFOG SN 50-10; SN 81; VECTORFOG H200SF-SS	ore inch	150	11,626.00
	ore sarcină	120	4,985.00
Atomizor ULV CITIZEN K-1000	ore inch	95	7,177.00
	ore sarcină	80	12,675.00
Atomizor	ore inch	52	3,389.00
	ore sarcină	40	6,357.00
Manoperă	ore	750	56,668.00
Auto	ore inch	319	35,203.00
	km	2395	9,893.00
Materiale (Vectobac WG, Solfac Trio EC 140 NF, Draker 10.2, benzină, motorină, etc.)			102,000.00
Total			249,973.00

Avizat,
Director executiv,
Direcția de Gospodărie Urbană
ing. Dorin Bălănescu

Întocmit,
Idriceanu Minodora